

ABSTRAKT

Východiska: Adiktologická klientela má často komorbidní poruchu osobnosti. Každá porucha má svá specifika, taktéž pohlaví má dopad na užívání návykových látek. Není dostatek výzkumů, které by se zabývaly ženami s jednou z nejčastěji zastoupených poruch osobnosti – emočně nestabilní hraničního typu, které užívají psychoaktivní látky.

Cíle: Cílem výzkumu bylo detailně popsat a prozkoumat ženy v třetím decenniu s HPO v kontextu jejich zkušeností s NL. Konkrétně prevalenci, vzorce, důvody užívání a dopad užívání NL na symptomy poruchy.

Výzkumný soubor: Výzkumný soubor byl vybrán metodou samovýběru. Obsahoval 8 žen ve věku 20 – 30 let. Tyto ženy měly diagnózu emočně nestabilní porucha hraničního typu.

Metody: Výzkum byl kvalitativní a exploratorně-deskriptivní. Jednalo se o kolektivní případovou studii. Data byla získána pomocí semistrukturovaných interview, které byly nahrávány na diktafon. Analýza dat probíhala formou obsahové analýzy především deskriptivní a částečně teoretické.

Výsledky: Respondentky nejčastěji užívaly alkohol a konopné látky. Problémové užívání jakékoli NL bylo přítomno u více než poloviny z nich a trvalo okolo 2 let. Není u nich obvyklé polyvalentní užívání. Alkohol užívají ve společnosti a konopné látky upřednostňují užívat samy. Nejčastěji užívají NL kvůli autosanaci negativních pocitů, sebestrukci nebo ve snaze být konformní se svojí sociální skupinou. Alkohol zhoršuje příznaky HPO jako je automutilace a depresivní ladění, mírné pocity úzkosti a pocit prázdnoty. Konopné látky zhoršují potíže s vlastní identitou a úzkost.

Závěr: Tato práce má otevřít téma užívání u vybraného souboru žen, které trpí stigmatizací ze stran společnosti i od odborné veřejnosti. Také má přispět k lepšímu pochopení jejich potíží, které je vedou k užívání návykových látek.

Klíčová slova: poruchy osobnosti–duální diagnózy–komorbidity–škodlivé užívání–ženy–návykové látky